

**Informationsutbyte vid samverkan mot grov organiserad brottslighet (Ds
2014:30)**

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har granskat förslagen i departementspromemorian främst med utgångspunkt från sin uppgift att ur ett rättsäkerhets- och integritetsskyddsperspektiv utöva tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet, bl.a. över polisens behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen (2010:361, PDL).

Nämnden anser att förslagen i promemorian bör analyseras och motiveras ytterligare i några avseenden.

Om förslagen genomförs möjliggörs en ökad spridning av personuppgifter, bland annat från polisens underrättelseverksamhet till de myndigheter som deltar i samverkan. Det förtjänar därför att påpekas att nämnden har uppmärksammat stora brister i polismyndigheternas hantering av personuppgifter i underrättelseverksamheten. En allvarlig och ofta återkommande kritik från nämndens sida är att känsliga personuppgifter, såsom upplysningar om personers etnicitet och hälsa, behandlas utan lagligt stöd. Andra brister som nämnden har uppmärksammat är exempelvis att det inte framgått om registrerade personer varit misstänkta eller inte och att uppgifter gallrats för sent eller inte alls. Dessa brister innebär att viktiga delar av integritetsskyddet i PDL inte har fått genomslag i praktiken. Det kan därför ifrågasättas om den registerlagstiftning som gäller för polisen verkligen har den integritetsskyddande effekt som förutsätts i promemorian (s. 131). Förslaget medför en ökad risk för att felaktigt behandlade uppgifter kommer att spridas till andra myndigheter, vilket naturligtvis gör integritetsintrånget än större.

Behovet av den föreslagna uppgiftsskyldigheten, framför allt vad det gäller de brottsbekämpande myndigheternas utlämnande av uppgifter sinsemellan, framgår enligt nämndens mening inte tillräckligt tydligt i promemorian. Till detta kommer att det saknas en analys av hur de sekretessbrytande regler som

finns i PDL tillämpas idag och hur dessa förhåller sig till den föreslagna regleringen.

Nämnden saknar vidare en närmare analys av hur uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskild hos de brottsbekämpande myndigheterna (35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]) påverkas av ett utlämnande till andra myndigheter. Sådan sekretess följer inte med uppgiften på det sätt som sekretessen till skydd för verksamheten gör (18 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen, jfr s. 117). Det kan till exempel röra sig om uppgifter om en enskilds ekonomiska förhållanden som överlämnas från polisen, där det gäller en presumtion för sekretess, till Försäkringskassan, där presumtionen är offentlighet. Frågan bör belysas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Nämnden delar slutligen uppfattningen att samarbetet mot den grova organiserade brottsligheten skulle kunna vara ett sådant intresse som kan motivera en begränsad partsinsyn hos aktuella förvaltningsmyndigheter i vissa fall (s. 121). Det bör dock understrykas att prövningen av om det är av synnerlig vikt med hänsyn till ett allmänt intresse att en sekretessbelagd uppgift inte röjs måste göras noggrant i varje enskilt fall. Enbart det faktum att uppgifterna förekommer i arbetet mot grov organiserad brottslighet innebär inte att kravet på synnerlig vikt är uppfyllt.

Detta yttrande har beslutats av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. I beslutet har ledamöterna Sigurd Heuman, ordförande, Susanne Nylund, Linnéa Darell, Susanne Eberstein, Ulf Grape, Leif Hallberg, Berit Jóhannesson, Eric Myrin och Stefan Tornberg deltagit. Föredragande har varit Elisabeth Hedborg.

Sigurd Heuman

Elisabeth Hedborg